

แรงงานรับจ้างและทุน (ต่อ)*

คาร์ล มาร์กซ เขียน

อำพล ศรีอนอม แปล
วิทยากร เชียงกูล

ทุน ประกอบด้วยวัตถุดิบ, เครื่องมือในการทำงานและปัจจัยการยังชีพทุกชนิดที่ถูกใช้ไปในการผลิตวัตถุดิบอันใหม่, เครื่องมือในการทำงานอันใหม่ และปัจจัยการยังชีพปัจจัยใหม่ ๆ. สิ่งที่ประกอบขึ้นเป็นทุนเหล่านี้ล้วนสร้างมาจากแรงงาน, เป็นผลผลิตของแรงงานหรืออีกนัยหนึ่งแรงงานสะสม (accumulate labour) แรงงานสะสมที่ทำหน้าที่เป็นปัจจัยการผลิตสิ่งของขึ้นใหม่ถือว่าเป็นทุน.

นั่นคือสิ่งที่พวกนักเศรษฐศาสตร์ได้บอกเรา. ทาสนิโกรคืออะไร? คนที่มีผิวดำ. คำตอบนี้มีส่วนถูกเท่ากับคำตอบอื่น ๆ.

ชาวนิโกรก็คือชาวนิโกร เขาจะเป็นทาสก็ต่อเมื่อเขาตกอยู่ในความสัมพันธ์ชนิดหนึ่ง. เครื่อง

ปั้นผ้า คือเครื่องจักรสำหรับปั่นผ้า. แต่มันจะเป็นทุนได้ก็เมื่อมีความสัมพันธ์บางอย่างเท่านั้น. ถ้าหากไม่มีความสัมพันธ์ดังกล่าวแล้ว, เราก็ไม่ถือว่ามันเป็นทุน เช่นเดียวกับโลหะทองคำถ้าไม่มีความสัมพันธ์บางอย่างแล้วมันก็ไม่ใช้เงินตราหรือเช่นเดียวกับที่น้ำตาลไม่ใช่สิ่งเกี่ยวกับราคาของน้ำตาล.

ในการผลิต คนไม่เพียงแต่ปฏิบัติต่อธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังปฏิบัติต่อกันด้วย. พวกเขาจะผลิตได้ก็ด้วยการร่วมมือกันในวิถีทางใดวิธีหนึ่ง และแลกเปลี่ยนกิจกรรมซึ่งกันและกัน. ในกรณีที่ผลิต พวกเขาจะต้องเข้ามาติดต่อกันและมีความสัมพันธ์กันและกันในรูปแบบหนึ่งและด้วยการมีความสัมพันธ์ทางสังคมกันทำนองนี้เท่านั้น จึงจะมีการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติ, มีการผลิตเกิดขึ้นได้.

ความสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งผู้ผลิตมีต่อกันเหล่านี้, สถานการณ์ที่พวกเขาแลกเปลี่ยนกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการผลิตทั้งหมด จะแตกต่างกันไปตามลักษณะของปัจจัยการผลิต. เมื่อมีการประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ในสงคราม, อาวุธ ทำให้การจักกองทัพจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ความสัมพันธ์ระหว่างทหารซึ่งประกอบขึ้นเป็นกองทัพ, ทำหน้าที่กองทัพ ต้องเปลี่ยนแปลงไปและความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพที่ต่างกันก็เปลี่ยนไปด้วย.

* เริ่มลงบทกล่าวนำและตอนต้นใน ฉบับที่ 2 ปีที่ 3 ตุลาคม 2526-บก.

คั่งหมักความสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งปัจเจกชนอาศัยสำหรับทำการผลิตหรือหนึ่ง ความสัมพันธ์ทางสังคมของการผลิต จึงเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของวัตถุปัจจัยในการผลิตหรือพลังการผลิต (*productive forces*) ความสัมพันธ์ทางการผลิตเมื่อมองในแง่ส่วนรวมแล้วก็ประกอบไปคู่กับความสัมพันธ์ทางสังคม, ตัวสังคม (*society*) และที่ควรเน้นคือ สังคมในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นสังคมที่มีลักษณะเด่นเฉพาะของคน, สังคมโบราณ, สังคมศักดินา, สังคมนายทุน คือ ตัวอย่างของเนื้อหาทั้งหมดของความสัมพันธ์ทางการผลิต สังคมแต่ละสังคมนี้ในขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ.

ทุน เป็นความสัมพันธ์ทางสังคมของการผลิตด้วยเช่นกัน, มันเป็น *ความสัมพันธ์ทางการผลิตแบบทุนนิยม* หรือความสัมพันธ์ทางการผลิตของสังคมแบบนายทุน. พวกปัจจัยการผลิตยังชีพ, เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานพวกวัตถุดิบซึ่งประกอบขึ้นเป็นทุนหนึ่งเล่า สิ่งเหล่านี้ไม่ได้ผลิตและสะสมออกเลยชั้นภายใต้สถานการณ์ทางสังคมชนิดหนึ่ง ภายใต้ความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างหนึ่งคอกหรือ ? สิ่งเหล่านี้ไม่ได้ถูกใช้สำหรับการผลิตสิ่งของใหม่ ภายใต้สถานการณ์ทางสังคมชนิดหนึ่งและความสัมพันธ์ทางสังคมชนิดหนึ่งคอกหรือ ? และก็ไม่ใช้ลักษณะทางสังคมดังกล่าวนี้คอกหรือที่เปลี่ยนสิ่งของที่ใช้ในการผลิตสิ่งของใหม่ให้เป็นทุน ?

ทุน ไม่ได้ประกอบด้วย ปัจจัยการยังชีพ, เครื่องมือในการทำงานและวัตถุดิบ ตลอดจนผลผลิตเท่านั้น หากแต่ประกอบด้วย มูลค่าในการแลกเปลี่ยน (*exchange value*) ด้วย. ผลผลิตทุกอย่างที่ประกอบเป็นทุน ล้วนเป็นสินค้า (*Commodities*) ดังนั้นทุนจึงไม่ใช่เพียงผลรวมของผลผลิตทางวัตถุเท่านั้น หากเป็นผลรวมของสินค้า, ของมูลค่าแลกเปลี่ยน ของสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดทางสังคมอีกด้วย.

ทุน คงไม่เปลี่ยนแปลง, ไม่ว่าเราจะเอาผ้าฝ้ายมาแทนที่ผ้าขนสัตว์, เปลี่ยนเอาข้าวเจ้ามาแทนที่ข้าวสาลี หรือเรือกลไฟมาแทนที่รางรถไฟ ทรายเท่าที่ผ้าฝ้าย, ข้าวเจ้า, เรือกลไฟ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของทุนนั้นยังมีมูลค่าแลกเปลี่ยนเท่าเก่า, ก็มียาราคาเท่ากับผ้าขนสัตว์, ข้าวสาลีและรางรถไฟในสภาพที่เป็นทุนอยู่ องค์ประกอบของทุนสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้เรื่อย ๆ โดยที่ตัวทุนเองอาจไม่ได้เปลี่ยนแปลงเลยก็ได้.

ขณะที่ทุนทุกกรณีคือ ผลรวมของสินค้า, หรืออีกนัยหนึ่ง ผลรวมของมูลค่าแลกเปลี่ยน, แต่ไม่ใช่ว่าผลรวมของสินค้าทุกกรณี หรือ ผลรวมของมูลค่าแลกเปลี่ยนทุกกรณีจะต้องเป็นทุนเสมอไป.

ผลรวมของมูลค่าในการแลกเปลี่ยนทุกกรณีเป็นมูลค่าในการแลกเปลี่ยนอย่างหนึ่ง. มูลค่าในการแลกเปลี่ยนแต่ละอันเป็นส่วนหนึ่งของผลรวมของมูลค่าในการแลกเปลี่ยน. ตัวอย่างคือ บ้าน

ที่มีค่าเท่ากับ ๑,๐๐๐ มาร์ค ก็คือมูลค่าในการแลกเปลี่ยน 1,๐๐๐ มาร์ค, กระดาษแผ่นหนึ่งที่มีค่า 1 เฟนนิค ก็คือผลรวมของมูลค่าในการแลกเปลี่ยน 1 เฟนนิค ผลผลิตที่สามารถแลกเปลี่ยนกับผลผลิตอย่างอื่นได้คือสินค้า. อัตราส่วนที่ทำให้ผลผลิตเหล่านี้สามารถแลกเปลี่ยนกันได้ก็คือ *มูลค่าในการแลกเปลี่ยน*ของมัน, หรือเมื่อแสดงออกมาในรูปเงินก็คือ *ราคา*ของมันนั่นเอง ผลผลิตเหล่านี้ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงคุณภาพของความเป็นสินค้าหรือ *มูลค่าในการแลกเปลี่ยน* หรือ *ราคา*ของมันได้. มันไม่ว่าจะมันใหญ่หรือเล็ก แต่มันก็เป็นแค่มันไม่ว่าเราจะเอาเหล็กไปแลกกับผลผลิตอื่นก็อาจวนซ์ หรือก็ขึ้นเครกเวท (หน่วยน้ำหนักของโลหะ-ผู้แปล) มันก็ไม่ทำให้คุณลักษณะของเหล็กที่เป็นสินค้า หรือคุณลักษณะที่เป็นมูลค่าในการแลกเปลี่ยนต้องเปลี่ยนไปไม่ใช่หรือ? มันเป็นสินค้าที่มีประโยชน์มากหรือน้อย มีราคาสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับความแตกต่างทางปริมาณของมัน.

ถ้าอย่างนั้นแล้ว สินค้าบางจำนวน, มูลค่าในการแลกเปลี่ยนบางอันกลายเป็นทุนได้อย่างไรเล่า?

สินค้าเหล่านี้ เป็นทุนได้ก็โดยวิถีทางแห่งการคงตัวเองไว้และเพิ่มพูนตัวเอง จนเป็นอำนาจทางสังคมที่เป็นอิสระ นั่นก็คืออำนาจของส่วนหนึ่งแห่งสังคม ที่สามารถเอาไปแลกเปลี่ยนให้ได้มาซึ่งกำลังแรงงานโดยตรงที่มีชีวิต (*direct living labour power*) ได้ การปรากฏตัวของชนชั้นกรรมาชีพ (เมื่อสังคมเริ่มเปลี่ยนจากสังคมศักดินามาเป็นสังคมทุนนิยม-ผู้แปล) ซึ่งไม่ได้เป็นเจ้าของ

อะไรเลยนอกจากความสามารถที่จะออกแรงทำงาน ก็คือปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการสร้างสมทุน.

ก็ด้วยการมีอำนาจเหนือแรงงานที่สร้างสรรค์สิ่งต่างๆสะสมมาตั้งแต่อดีตนี้แหละที่สังคมสามารถเปลี่ยนแปลงแรงงานสะสม (*accumulate labour*) ให้เป็นทุนได้.

ทุนไม่ได้อยู่ในแรงงานสะสมอันที่ผลิตสินค้าใหม่เพื่อเลี้ยงแรงงานที่มีชีวิต แต่ทุนอยู่ในแรงงานที่มีชีวิตที่รับใช้แรงงานสะสมด้วยการช่วยการรักษาและเพิ่มพูนมูลค่าแลกเปลี่ยนแรงงานสะสม.

อะไรเกิดขึ้นเมื่อมีการแลกเปลี่ยนระหว่างนายทุนกับคนงานรับจ้าง?

คนงานได้รับปัจจัยยังชีพเป็นการแลกเปลี่ยนกับกำลังแรงงาน, แต่สิ่งที่นายทุนได้รับจากการจ่ายปัจจัยยังชีพให้คนงานก็คือ กิจกรรมทางการผลิตของคนงาน, อำนาจในการสร้างสรรค์ของคนงานซึ่งไม่เพียงแต่สร้างสินค้ามาทดแทนสินค้าที่เขาใช้บริโภคไป *แต่ยังทำให้แรงงานสะสมมีมูลค่าสูงขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย.* คนงานได้รับส่วนหนึ่งของปัจจัยยังชีพที่มีอยู่จากนายทุน. ปัจจัยยังชีพเหล่านี้คนงานใช้สำหรับทำอะไร? เขาก็บริโภคมันหมดไปในไม่ช้า. อย่างไรก็ตาม เมื่อข้าพเจ้าบริโภคสินค้า ปัจจัยยังชีพ, ข้าพเจ้าก็จะไม่มีสินค้าสำหรับบริโภคได้อีกต่อไป เว้นเสียแต่ข้าพเจ้าจะใช้เวลาระหว่างข้าพเจ้ายังมีชีวิตอยู่ ในการผลิตสินค้าปัจจัยยังชีพอันใหม่ขึ้นมา, เว้นเสียแต่ระหว่างที่ข้าพเจ้าบริโภคนั้น ข้าพเจ้าก็ใช้แรงงานของข้าพเจ้าสำหรับสร้างมูลค่าแลกเปลี่ยนอันใหม่แทนมูลค่าอันเดิมซึ่งถูกบริโภคไป แค่นี้กำลังของแรงงานที่สามารถสร้างสินค้าใหม่ขึ้นได้นั้นแหละ ที่คนงานเอาไปยอมจำนนก่อนายทุน เพื่อแลกเปลี่ยนกับ

บัจจยังชีพที่นายทุนเป็นคนจ่ายให้ ดังนั้น เขาจึงต้องสูญเสียมันไปเพื่อตัวเขาเอง.

ขอให้เราลองมาคิดตัวอย่าง : เจ้าที่ดินจ้างคนงานมาทำงานให้คนในอัคราค่าจ้างวันละ 5 เหรียญ เงินค่าจ้าง 5 เหรียญ เงินนี้ทำให้คนงานต้องทำงานให้เจ้าที่ดินตลอดทั้งวัน และผลิตสินค้าได้มูลค่า 10 เหรียญเงิน เจ้าที่ดินไม่เพียงแต่ได้เงิน 5 เหรียญเงินที่จ่ายเป็นค่าจ้างกลับคืนมาเท่านั้น แต่ยังได้เงินเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว. ดังนั้นเขาจึงใช้เงิน 5 เหรียญเงินนั้นไปอย่างสร้างสรรค์. เขาได้ใช้เงิน 5 เหรียญเงินซื้อกำลังแรงงานของคนงาน ซึ่งสามารถผลิตสินค้าเกษตรกรรมมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเท่าตัว และสร้างเงิน 10 เหรียญเงิน ขึ้นมาจากจำนวนเงิน 5 เหรียญเงิน. ส่วนคนงานรายวันผู้นั้นได้ขายกำลังแรงงานของเขาเป็นเงิน 5 เหรียญเงินที่เขาจะนำไปซื้อบัจจยังชีพและบริโภคหมดไปไม่เร็วก็ช้า. เงิน 5 เหรียญเงินจำนวนนี้จึงถูกใช้ไปสองทางด้วยกัน คือ ถูกใช้ไปเพื่อ *การผลิตสิ่งใหม่* (reproductively) สำหรับทุน เมื่อมันใช้ไปในการแลกเปลี่ยนกำลังแรงงานซึ่งผลิตสินค้าได้ 10 เหรียญเงิน, และถูกใช้ไปอย่างไม่มี*การผลิตสิ่งใหม่* (unproductively) สำหรับคนงาน เมื่อใช้มันไปในการแลกเปลี่ยนบัจจยังชีพซึ่งจะถูกบริโภคหมดไป และจะกลับมีขึ้นใหม่ได้ก็ต่อเมื่อคนงานเอากำลังแรงงานของตนไปแลกกับเจ้าที่ดินอีก ดังนั้นทุนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับแรงงานรับจ้าง และแรงงานรับจ้างก็เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุน, *ค่างฝ่ายค่างต้องพึ่งพากันและค่างฝ่ายค่างเสริมสร้างกันและกัน.*

คนงานในโรงงานผ้าฝ้ายได้ออกแรงผลิตเฉพาะผ้าฝ้ายเท่านั้นหรือ ? เปล่าเลย, เขาผลิตทุนด้วย. เขาเป็นคนผลิตมูลค่าแลกเปลี่ยน ซึ่งเจ้ามูลค่าแลกเปลี่ยนนั้นได้มาเป็นผู้มีอำนาจเหนือแรงงานของเขา และด้วยวิถีทางนี้ก็ได้สร้างมูลค่าใหม่ขึ้นมาอีก.

ทุนจะเพิ่มขึ้นได้ก็โดยการแลกเปลี่ยนตัวมันกับกำลังแรงงาน (ของคนงาน), ด้วยการให้คนงานรับจ้างยังชีพอยู่ได้. กำลังแรงงานของคนงานรับจ้างจะเอา ไปแลกกับทุน ได้ก็โดยการเพิ่มทุน, ด้วยการเพิ่มอำนาจให้กับทุนซึ่งพวกเขาเป็นทาสอยู่ด้วยเหตุผลนี้, *การเพิ่มของทุนย่อหมายถึงการเพิ่มของชนชั้นกรรมาชีพ (proletariat) หรือชนชั้นคนงาน.*

พวกเจ้าสมบัติ และนักเศรษฐศาสตร์ (ในยุคของมาร์กซ์-ผู้แปล) ได้สรุปว่า ดังนั้น ผลประโยชน์ของนายทุนและคนงานจึง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน นั่นเอง! คนงานจะอยู่ไม่ได้ถ้าหากไม่มีทุนมาจ้างเขา ทุนอยู่ไม่ได้ถ้าไม่มีกำลังแรงงานให้ขูดรีด (exploit) และการที่ทุนจะขูดรีดแรงงานได้, ทุนจะต้องซื้อกำลังแรงงาน. ยิ่งมีการใช้ทุนในการผลิตได้เร็วขึ้นเท่าไร, ทุนที่ออกผล (productive capital) ก็ยิ่งเพิ่มขึ้น ดังนั้นอุตสาหกรรมก็จะยิ่งเจริญรุ่งเรืองขึ้น, พวกชนชั้นเจ้าสมบัติจะมั่งคั่งขึ้นและธุรกิจดีขึ้น, นายทุนจะต้องการคนงานเพิ่มขึ้น และคนงานจะขายกำลังแรงงานของเขาได้แพงขึ้น.

ดังนั้นเงื่อนไขอันจะขาดเสียมิได้ที่จะช่วยให้คนงานมีชีวิตที่พอทนได้ก็คือ *ต้องให้ทุนที่ออกผลเจริญเติบโตเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้.*

แต่อะไรเล่าคืออัตราการเจริญเติบโตของคุณที่ออกมาผล? มันก็คืออัตราการเจริญเติบโตของอำนาจของแรงงานสะสมที่มีอยู่เหนือแรงงานที่มีชีวิตอยู่. มันก็คืออัตราการเจริญเติบโตของอำนาจครอบงำของชนชั้นเจ้าสมบัติที่มีอยู่เหนือคนงานนั่นเอง. ถ้าแรงงานรับจ้างสร้างความมั่งคั่งให้กับคนที่ปกครองพวกเขาอยู่, สร้างอำนาจซึ่งเป็นปฏิบัติกับพวกเขาซึ่งก็คือทุน แล้วอำนาจที่เป็นปฏิบัติก็จะตอบแทนด้วยการ ให้ปัจจัยยังชีพแก่พวกเขาโดยมีเงื่อนไขว่า คนงานจะต้องใช้มันเพื่อบริโภคให้ตัวเองมีกำลังในการทำงาน เพื่อสร้างความเจริญเติบโตให้กับทุนต่อไป.

การกล่าวว่า ผลประโยชน์ของนายทุนและพวกคนงานเป็นสิ่งเดียวกันนั้น ก็เท่ากับเป็นการกล่าวว่า ทุนและแรงงานรับจ้างเป็นสองด้านของความสัมพันธ์อันเดียวกัน. ต่างฝ่ายต่างกำหนดซึ่งกันและกันค้ำค้ำเกี่ยวกับที่นายทุนเงินก้นหน้าเลือกกับคนใช้เงินไม่รู้ประมาณ กำหนดซึ่งกันและกัน.

ถ้าทราบโคที่คนงานรับจ้าง ยังเป็นคนงานรับจ้าง ชีวิตเขาก็จะต้องขึ้นอยู่กับทุน. นั่นคือเบื้องหลังของคำว่าค้ำค้ำโคที่ที่ว่าคนงานและนายทุนต่างมีผลประโยชน์ร่วมกัน.

ถ้าทุนเจริญเติบโต, แรงงานรับจ้างหรือจำนวนของคนงานรับจ้างก็จะเจริญเติบโต; หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือทุนจะขยายตัวไปครอบงำปัจเจกชนจำนวนมากขึ้น. เราต้องสมมุติสถานการณ์ที่ดีที่สุดคือ เมื่อทุนที่ออกมาผลเติบโต, ความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น ดังนั้นราคาของแรงงานหรือค่าจ้างก็จะสูงขึ้น.

บ้านหลังหนึ่งอาจจะใหญ่หรือเล็ก; ถ้าทราบโคที่บ้านรอบข้างยังมีขนาดเท่ากัน มันก็จะสนองความต้องการทางสังคมของผู้ที่อยู่อาศัยได้. แต่ต้องให้มีปราสาทโผล่ขึ้นมาใกล้ ๆ บ้านหลังเล็ก, บ้านหลังเล็กนั้นก็จะเป็นกระตอมไปทันที. บ้านหลังเล็กอาจแสดงให้เห็นว่าเจ้าของบ้านมีความต้องการเพียงเล็กน้อยหรือแทบไม่มีเลย, ไม่ว่า

อารยธรรมจะก้าวหน้าไปเพียงใด แต่เมื่อบ้านข้างเคียงได้เติบโตกลายเป็นปราสาทขึ้นมา เจ้าของบ้านหลังเล็กจะรู้สึกอึดอัด ไม่พอใจบ้านของเขามากขึ้น.

การเพิ่มค่าจ้างแรงงานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเพิ่มทุนที่ออกผล. การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของทุนที่ออกผลย่อมสร้างความมั่งคั่ง, สินค้าฟุ่มเฟือย, ความต้องการทางสังคม, ความต้องการทางด้านความบันเทิงเพิ่มขึ้นในอัตราที่รวดเร็วพอกัน, ดังนั้น, แม้คนงานจะมีโอกาสได้รับความบันเทิงเพิ่มขึ้นกว่าสมัยก่อน, แต่ความพอใจทางสังคมของเขาจะลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับความบันเทิงเรีงรมย์ของพวกนายทุน ซึ่งเป็นความบันเทิงชนิดที่คนงานไม่มีทางอาจเอื้อมไปถึงได้เลยในสภาพทั่วไปของสังคม. ความปรารถนาและความพอใจของเราดำเนินมาจากสังคม; ดังนั้นเราจึงวัดมันมาจากการเปรียบเทียบกับคนในสังคมด้วยกัน ไม่ใช่วัดจากวัตถุที่ให้ความพอใจ. เพราะว่ามันมีลักษณะทางสังคมมันจึงมีลักษณะเชิงเปรียบเทียบ.

โดยทั่วไปแล้ว, ค่าจ้างไม่ได้ถูกกำหนดโดยจำนวนสินค้าที่ข้าพเจ้าสามารถเอาไปแลกได้. หากแต่มันมีความสัมพันธ์หลายด้านด้วยกัน.

สิ่งที่คนงานได้รับจากการขายกำลังแรงงานของเขา ประการแรกที่สุดคือ เงินจำนวนหนึ่ง. แต่ค่าจ้างถูกกำหนดโดยราคาของเงินเท่านั้นเองหรือ?

ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 ทองและโลหะเงินที่หมุนเวียนอยู่ในตลาดยุโรปได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการค้นพบแหล่งแร่ใหม่ ๆ ที่ซุกขึ้นมาได้ง่ายกว่า

เกมในอเมริกา. ดังนั้น ราคาของทองคำและโลหะเงินจึงตกลง เมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าชนิดอื่น. คนงานยังคงได้รับจ้างเป็นเหรียญเงินเท่าเก่า. ราคาที่เป็นตัวเงินของแรงงานของเขาคงเท่าเดิม, แต่ค่าจ้างของเขาตกลงลดลง เพราะว่าเงินจำนวนเกิมนั้น ไปแลกเปลี่ยนสินค้าอื่น ๆ ได้น้อยกว่าเก่า. นี่คือปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ทุนเจริญเติบโตและเกิดชนชั้นนายทุนขึ้นมาในคริสต์ศตวรรษที่ 16.

ขอให้เราลองมาคุยด้วยอีกตัวอย่างหนึ่ง. ในฤดูหนาวปี 1847 ผลผลิตทางเกษตรเกิดตกต่ำ (เข้าใจว่ามาร์กซ์หมายถึงยุโรป-ผู้แปล) ทำให้ปัจจัยการยังชีพที่สำคัญที่สุดคือพวกข้าวค่าง ๆ, เนื้อ, เนย, ฯลฯ มีราคาสูงขึ้นมาก. สมมุติว่า คนงานยังคงได้รับผลตอบแทนจากการขายกำลังแรงงานเท่าเดิม. ค่าจ้างเขาไม่ได้ตกต่ำไปคอกหรือ? แต่ละที่มันต้องตกต่ำลง. เพราะเงินจำนวนเกิมนั้น ไปแลกเปลี่ยนขนมปัง, เนื้อ, ฯลฯ ได้น้อยลง ค่าจ้างของเขาตกลงคราวนี้ไม่ใช่เพราะมูลค่าของโลหะเงินลดลง, แต่เป็นเพราะมูลค่าของปัจจัยยังชีพได้สูงขึ้น.

อันสุดท้ายสมมุติ ราคาที่เป็นเงินตราของแรงงานยังคงเดิม ขณะที่สินค้าทางเกษตรและอุตสาหกรรมมีราคาลงเนื่องจากการใช้เครื่องจักรใหม่ๆ, อากาศก็ทำให้พืชผลงอกงาม ฯลฯ, ด้วยเงินจำนวนเท่าเดิมนี้ คนงานสามารถซื้อสินค้าทุกชนิดได้มากขึ้น, ดังนั้นค่าจ้างของเขาจึงเพิ่มขึ้นเพียงเพราะว่ามูลค่าที่เป็นเงินตราของค่าจ้างของเขาไม่ได้เปลี่ยนแปลง.

ดังนั้น ราคาที่คิดเป็นเงินของแรงงาน หรือ *ค่าจ้างแต่ในนาม (nominal wage)* จึงไม่ใช่สิ่ง

เดียวกับ *ค่าจ้างที่แท้จริง* (real wage) ซึ่งหมายถึง ปริมาณของสินค้าที่คนงานเอาค่าจ้างไปแลกเปลี่ยน มาได้. เมื่อเราพูดถึงการขึ้นลงของค่าจ้าง เราจึงจะ ต้องระลึกไว้เสมอว่า ค่าจ้างไม่ได้หมายถึงราคาที่ คิดเป็นเงินของแรงงาน หรือค่าจ้างที่เป็นแคใน นามเท่านั้น.

แต่ทั้งค่าจ้างแคในนาม, ซึ่งได้แก่จำนวน เงินที่คนงานขายตัวเขาให้กับนายทุน, และค่าจ้าง ที่แท้จริง, ซึ่งได้แก่ปริมาณสินค้าที่เขาสามารถใช้ เงินจำนวนนั้นไปซื้อมาได้, ต่างก็ทำได้ทำให้ความ สัมพันธ์ที่มีอยู่ในค่าจ้างเปลี่ยนแปลงไปแคอย่างใด.

สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ค่าจ้างยังถูกกำหนดโดย ความสัมพันธ์ที่มีนมืออยู่กับรายรับหรือกำไรของ นายทุนด้วย นั่นก็คือเป็นค่าจ้างที่มีลักษณะสัมพันธ์ เปรียบเทียบ.

ค่าจ้างที่แท้จริง แสดงให้เห็นถึงราคาของ แรงงานในเชิงเปรียบเทียบกับราคาของสินค้าอื่นๆ; ส่วนค่าจ้างสัมพัทธ์ (relative wages) แสดงให้ เห็นถึงสัดส่วนของแรงงานโดยตรงในมูลค่าใหม่ของ แรงงานได้สร้างขึ้น เปรียบเทียบกับสัดส่วนที่ตกไป เป็นแรงงานสะสม (accumulated labour) หรือ ทุน.

เราได้กล่าวไว้แล้วในหน้า 14 * "ค่าจ้างมิใช่ เป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในสินค้าที่เขาผลิตแคอย่างใด. ค่าจ้างคือส่วนของสินค้าที่ผลิตไว้แล้ว (โดยคนงาน อื่น ๆ-ผู้แปล) ซึ่งนายทุนเอาไปซื้อกำลังแรงงาน ในการผลิต (productive labour power) จำนวนที่แน่นอนจำนวนหนึ่งให้แก่ตัวเอง" แค นายทุนก็จะหาเงินมาทดแทนค่าจ้างที่เขาจ่ายไปได้

จากการขายสินค้าที่คนงานผลิตให้เขา; ซึ่งเป็น กฎที่เขาจะต้องตั้งราคาสินค้านั้นให้สูงกว่าค่าใช้จ่าย ที่เขาคงเสีย ไปเสมอ เพื่อที่เขาจะได้ส่วนที่เหลือ ซึ่งเป็นกำไรสำหรับเขา. สำหรับนายทุนแล้ว, ราคา ขาย (selling price) ของสินค้าที่ผลิตขึ้นโดยคน งานอาจแบ่งได้ 3 ส่วน : ส่วนแรกคือ ส่วนชดเชย ราคาของวัตถุดิบรวมทั้งค่าเสื่อมราคาของเครื่อง มือเครื่องใช้, เครื่องจักรและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ที่นายทุนได้ลงทุนซื้อหามา ก่อน ; ส่วนที่สองคือ ส่วนชดเชยค่าจ้างที่นายทุนเป็นคน ออกให้คนงาน และส่วนที่สามก็คือส่วนที่เหลือซึ่งได้แก่กำไรของ นายทุน. ขณะที่ส่วนแรกเพียงแคชดเชยมูลค่าของ สิ่งที่มีอยู่แล้ว, เป็นที่เห็น ได้ชัดว่า การชดเชย ค่าจ้างและกำไรส่วนเกินของนายทุนทั้งหมดนั้นได้ มาจาก มูลค่าใหม่ที่สร้างขึ้นโดยแรงงานของคนงาน บวกกับวัตถุดิบ. และในความหมายนี้ การที่จะ เปรียบเทียบทั้ง 2 อย่างเข้าด้วยกัน, เราอาจกล่าว ได้ว่าทั้งค่าจ้างและกำไรต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของผล ผลิตของคนงาน.

ค่าจ้างที่แท้จริงอาจคงเดิม, อาจสูงขึ้น, โดย ที่ค่าจ้างสัมพัทธ์ลดลงได้. ลองสมมุติตัวอย่างว่า บัจจัยยังชีพทุกชนิด ราคาตกลงจากเดิมสองในสาม ขณะที่ค่าจ้างค่วันลดลงเพียงหนึ่งในสาม เช่น จาก 3 มาร์คเหลือ 2 มาร์ค. ถึงแม้ว่าตอนนี้คนงานจะ เอาเงิน 2 มาร์คไปซื้อสินค้าได้มากกว่าเงิน 3 มาร์ค เมื่อก่อนนี้ แม้กระนั้นค่าจ้างของเขาก็คงลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับกำไรของนายทุน. กำไรของ นายทุน (เช่น เจ้าของโรงงาน) ได้เพิ่มขึ้น 1 มาร์ค; นั่นก็คือเพียงมูลค่าที่แลกเปลี่ยนจำนวน น้อยที่เขา

* หมายถึงหน้าในต้นฉบับภาษาเดิม.-ผู้แปล

จ่ายให้กับคนงานนั้น, คนงานจะต้องผลิตมูลค่า แลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้นกว่าเดิม. สักส่วนของทุนโดย เปรียบเทียบกับสัดส่วนของแรงงานได้เพิ่มขึ้น. การ แบ่งปันความมั่งคั่งทางสังคมระหว่างนายทุนและ คนงานเป็นไปอย่างไม่ยุติธรรมมากขึ้น. ภัยพิบัติ ก้อนเค็ม, นายทุนสามารถจ้างคนงานได้เพิ่ม ขึ้น. อำนาจของชนชั้นนายทุนเหนือชนชั้นคนงาน เจริญเติบโตขึ้น, สถานะทางสังคมของคนงานตกต่ำลง, คนงานถูกกดให้ต่ำกว่านายทุนลงไปอีกชั้น หนึ่ง.

ถ้าอย่างนั้น อะไรเล่า คือกฎทั่วไปที่กำหนด การขึ้นลงของค่าจ้างและกำไรในทำนองที่ขึ้นต่อกัน และกัน ?

ค่าจ้างและกำไรเป็นอัตราส่วนที่เป็นปฏิภาค กัน. สักส่วนของทุนหรือกำไรเพิ่มขึ้นในอัตรา เดียวกับสัดส่วนของแรงงานหรือค่าจ้างลดลงและ ถ้าค่าจ้างเพิ่มขึ้น กำไรก็ลดลงในทางกลับกัน. กำไร เพิ่มขึ้นคือเมื่อค่าจ้างลด; กำไรลดเมื่อค่าจ้างเพิ่ม.

อย่างไรก็ตามก็อาจจะมีข้อยกเว้นได้ เป็นกัน ว่านายทุนสามารถหากำไรจากการได้เปรียบในการ แลกเปลี่ยนสินค้าของเขา กับนายทุนคนอื่น ๆ. นาย ทุนสามารถเพิ่มความต้องการที่จะซื้อสินค้าของเขา เพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเนื่องมาจากการเปิดตลาดใหม่ หรือเป็นการเพิ่มขึ้นชั่วคราวในตลาดเก่าก็ตาม ; ดังนั้น กำไรของนายทุนคนหนึ่งจึงอาจสูงกว่ากำไร ของนายทุนคนอื่นได้ โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงของค่าจ้าง หรือมูลค่าแลกเปลี่ยน ของกำลังแรงงาน; นอกจากนี้ กำไรของนายทุน

ก็อาจจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากการพัฒนาของเครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงาน, การประยุกต์ใช้พลังงาน ธรรมชาติใหม่ ๆ ฯลฯ.

ในประการแรกที่สุด, เราจะต้องยอมรับว่า ถ้ากำไรจะเพิ่มขึ้นโดยเหตุอื่นก็ แต่ผลของมันก็ จะยังคงเหมือนเดิม, แม้ว່ามันจะออกมาในทำนอง กลับกัน. กล่าวคือกำไรอาจไม่ได้เพิ่มขึ้น เพราะ ค่าจ้างลดลง แต่การที่กำไรเพิ่มขึ้น จะมีผลให้ ค่าจ้างลดลง ในเชิงเปรียบเทียบ จากหยาดเหงื่อ แรงงานของคนงานจำนวนเท่าเดิม นายทุน สามารถสร้างมูลค่าแลกเปลี่ยนได้เพิ่มขึ้นโดยไม่ ต้องจ่ายค่าจ้างเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด; ดังนั้น แรงงาน จึงได้รับส่วนแบ่งน้อยลงเมื่อเทียบกับกำไรสุทธิที่ นายทุนได้รับ.

ประการต่อมา เราจะต้องระลึกไว้ด้วยว่า, แม้ว່าราคาของสินค้าต่าง ๆ จะผันผวนขึ้นลงอยู่ ตลอดเวลา, แต่ราคาโดยเฉลี่ยของสินค้าทุก ชนิด, อัตราส่วนที่สินค้าแต่ละชนิดจะใช้แลกเปลี่ยน กับสินค้าชนิดอื่น ได้จะถูกกำหนดโดยต้นทุน (cost of production) ของตัวมันเสมอ. ดังนั้น การได้เปรียบกำไรกันในหมู่ชนชั้นนายทุนในที่สุด ก็จะไปปรับตัวจนสมดุลกัน. การพัฒนาเครื่องจักร, การประยุกต์ใช้พลังงานธรรมชาติใหม่ ๆ, ทำให้ นายทุนสามารถ ได้มาซึ่งสินค้าจำนวนเพิ่มขึ้นใน ช่วงเวลาหนึ่งโดยใช้แรงงานและทุนเท่าเดิม, แต่ ไม่ได้หมายความว่าเขาจะได้มูลค่าแลกเปลี่ยนมากขึ้น. ถ้าการใช้เครื่องปั้นผ่ายแบบใหม่สามารถทำ ให้ข้าพเจ้าผลิตผ่ายก้อนหนึ่งชั่วโมงได้เพิ่มขึ้นจากเดิม

เท่าตัว เช่น ไร่ 100 ปอนด์แทนที่จะได้ 50 ปอนด์, แล้วในระยะยาวฝ่าย 100 ปอนด์นั้นก็ไม่สามารถแลกเปลี่ยนค่าอื่น ได้มากไปกว่าที่ฝ่าย 50 ปอนด์สมัยก่อนเคยแลกเปลี่ยนได้ เพราะว่าต้นทุนการผลิตได้ลดลงครึ่งหนึ่ง หรือข้าพเจ้าสามารถได้ผลผลิตสูงกว่าเดิมเท่าตัวโดยเสียต้นทุนการผลิตเท่าเดิม.

ประการสุดท้าย ไม่ว่าชนชั้นนายทุนจะมีขนาดใหญ่มากแค่ไหน, ไม่ว่าจะเป็ชนชั้นนายทุนในประเทศหนึ่งหรือทั่วโลก, ต่างก็มีส่วนได้กำไรสุทธิจากการผลิตภายใต้โครงสร้างเดียวกัน, ผลรวมของกำไรสุทธินี้จะเกิดขึ้นมาได้ก็จากแรงงานสะสม (accumulated labour) ซึ่งเพิ่มขึ้นมาจากแรงงานโดยตรง (direct labour) นั้นเอง ดังนั้นกำไรสุทธิจึงเติบโตเป็นสัดส่วนกับการที่แรงงานไปช่วยเพิ่มทุน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง กำไรเติบโตในทางตรงข้ามกับค่าจ้าง.

ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่า ถ้าแม้ว่าเราจะยังคงอยู่ในความสัมพันธ์แบบทุนและแรงงานรับจ้าง, ผลประโยชน์ของทุนและผลประโยชน์ของแรงงานนั้นเป็นปฏิปักษ์ซึ่งกันและกันอย่างสิ้นเชิง.

การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของทุน เท่ากับการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของกำไร, กำไรจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วก็ต่อเมื่อราคาของแรงงานหรือค่าจ้างสัมพัทธ์ (relative wages) ลดลงอย่างรวดเร็วเท่ากัน. ค่าจ้างสัมพัทธ์ สามารถลดลงโดยที่ค่าจ้างที่แท้จริงเพิ่มขึ้นพร้อมกับค่าจ้างในนาม (nominal wages) หรือมูลค่าที่คิดเป็นเงินของแรงงานก็ได้,

แต่ค่าจ้างสองประเภทหลังนี้เพิ่มในอัตราที่ต่ำกว่าการเพิ่มของกำไร. ตัวอย่างเช่น ในช่วงที่ธุรกิจกำลังรุ่งเรือง, ค่าจ้างอาจจะเพิ่มขึ้น 5 % ขณะที่กำไรเพิ่มขึ้นถึง 30 % ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบแล้วจะเห็นได้ว่าค่าจ้างสัมพัทธ์ไม่ได้เพิ่มขึ้นแต่กลับลดลงกว่าเดิม.

ดังนั้น ถ้าหากรายได้ของแรงงานเพิ่มขึ้น (เล็กน้อย) ตามการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของทุน, ช่องว่างทางสังคมที่แยกแรงงานออกจากนายทุนก็จะยิ่งเพิ่มขึ้นในเวลาเดียวกัน และอำนาจของทุนเหนือแรงงาน, ความจำเป็นที่แรงงานจะต้องขึ้นอยู่กับทุนก็จะเพิ่มขึ้นในเวลาเดียวกัน.

การกล่าวว่ ักงานมีผลประโยชน์ในการที่จะทำให้ทุนเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ก็เท่ากับเป็นการกล่าวว่ ักงานช่วยให้นายทุนมั่งคั่งขึ้นเท่าใด, เขาก็จะยิ่งได้รับเศษขนมปังตอบแทนเพิ่มขึ้น, ักงานจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น และจำนวนมวลชนที่จะเป็นทาสของทุนก็ยิ่งเพิ่มขึ้น.

ดังนั้นเราจึงได้เห็นแล้วว่า :

แม้แต่ใน สถานการณ์ที่ดีที่สุด สำหรับชนชั้น ักงาน, คือ ในสถานการณ์ที่ทุนเจริญเติบโตเร็วที่สุด, ถึงแม้ว่าฐานะความเป็นอยู่ทางวัตถุของ ักงานจะดีขึ้น แต่ก็ไม่สามารถที่จะขจัดความเป็นปฏิปักษ์ต่อกันระหว่างผลประโยชน์ของชนชั้น ักงานและผลประโยชน์ของพวกนายทุนได้, ถึงในสถานการณ์เช่นนี้ กำไรและค่าจ้าง ก็ยังเป็น สัดส่วนที่เป็นปฏิภาค (inverse proportion) กันอยู่เหมือนเดิม.

ถ้าหากหุ้นเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว, ค่าจ้างอาจเพิ่มขึ้น; แต่กำไรจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วกว่าจนไม่อาจเปรียบเทียบกันได้. ฐานะความเป็นอยู่ทางวัตถุของแรงงานอาจกระตือรือร้น แต่ฐานะทางสังคมเขาจะต่ำลง. ช่องว่างทางสังคมซึ่งแยกเขาออกจากนายทุนจะกว้างขึ้น.

ประการสุดท้าย :

การกล่าวว่า สถานการณ์ที่ดีที่สุดสำหรับแรงงานรับจ้างคือ การที่ทุนที่ออกผลเจริญเติบโตเร็วที่สุดนั้น ก็เท่ากับกล่าวได้ว่า ยิ่งชนชั้นแรงงานเพิ่มขึ้นและช่วยสร้างเสริมอำนาจที่เป็นปฏิปักษ์ต่อพวกเขา, สร้างเสริมความมั่งคั่งที่ไม่ได้เป็นของพวกเขาและปกครองพวกเขาอยู่มากเท่าไร, มันก็จะยิ่งสร้างสถานการณ์ที่ดีขึ้นที่แรงงานจะได้ยังเพิ่มความมั่งคั่งให้กับนายทุนยิ่งขึ้นไปอีก, ที่จะสร้างเสริมอำนาจของทุน, ที่จะหลงใหลพอใจกับการก้าวเดินไปพร้อมกับใช้ทองที่นายทุนเป็นผู้จูงเท่านั้นเอง.

การเจริญเติบโตของทุนที่ออกผลและการ

เพิ่มขึ้นของค่าจ้างเป็นสิ่งที่แยกกัน ไม่ออกเหมือนที่พวกนักเศรษฐศาสตร์นายทุนว่า ivo จริง ๆ หรือ ? เราจะต้องไม่หลงคารมของเขา. เราจะต้องไม่เชื่อแม้แต่คำกล่าวของเขาที่ว่าถ้าหุ้นเพิ่มมากขึ้น พวกทาสก็จะได้รับการเลี้ยงดูที่ดีขึ้น. พวกเจ้าสมบัติชาวจลาคนัก, พวกเขาคำนวณผลประโยชน์ได้เก่งมากเช่นเดียวกับพวกฟิวคัลเลอร์ค เวื่อนไซแห่งการอยู่รอดของพวกเขาเจ้าสมบัติบังคับให้พวกเขาต้องคำนวณเก่ง.

ดังนั้น เราจึงจะต้องสำรวจตรวจสอบอย่างใกล้ชิด :

การเจริญเติบโตของทุนที่ออกผลมีผลต่อค่าจ้างอย่างไร ?

ถ้าหากว่า ทุนที่ออกผลของสังคมนายทุนโดยส่วนรวมเจริญเติบโต, การสะสมแรงงานในหลายรูปแบบก็จะเพิ่มขึ้น กองทุนจะเพิ่มขึ้นทั้งจำนวนและปริมาณ. การเพิ่มขึ้นของจำนวนทุนทำให้มีการแข่งขันกันระหว่างนายทุนเพิ่มขึ้น. การเพิ่ม

ปริมาณของทุนทำให้มีหนทางในการได้มาซึ่งกอง
ทัณฑ์งานอันเกรียงไกรพร้อมด้วยเครื่องใช้ในการ
สงครามอุตสาหกรรมที่ยิ่งใหญ่มากขึ้น.

นายทุนคนหนึ่งจะสามารถขับไล่นายทุนอีก
คนหนึ่งให้พ่ายแพ้ออกไปจากสนาม และแย่งชิง
ทุนของเขาได้ ก็ด้วยการขายสินค้าของตนให้ถูก
กว่าสินค้าของนายทุนอีกคนหนึ่ง. ในการที่เขา
จะขายสินค้าให้ถูกลงได้โดยที่ไม่ให้ตัวเองขาด
ทุน ก็หมายถึงว่า เขาจะคั่งค้างทางผลิตสินค้าให้
มีต้นทุนต่ำลง, หรือนั่นก็คือ เพิ่มประสิทธิภาพ
ของกำลังแรงงานในการผลิต แต่ประสิทธิภาพของ
กำลังแรงงานจะเพิ่มขึ้นได้ก็โดยมีการแบ่งงานกัน
(division of labour) อย่างซับซ้อนมากขึ้น
โดยการนำเครื่องจักรเข้ามาใช้และพัฒนาเครื่อง
จักรให้ดีขึ้น. ยิ่งแรงงานถูกแบ่งหน้าที่กันออกเป็น
การทำงานเฉพาะส่วนมากเท่าใด, ก็ยิ่งมีการนำ
เครื่องจักรที่ซับซ้อนเข้ามาใช้มากขึ้น, ต้นทุนการ
ผลิตก็จะลดลงไปตามส่วน, และแรงงานมีประ
สิทธิภาพเพิ่มขึ้น. ดังนั้น การแข่งขันระหว่างนาย
ทุน จึงเป็นการแข่งขันกันในด้านขยายการแบ่งงาน
และพัฒนาเครื่องจักร เพื่อที่จะใช้สิ่งทั้งสองให้ทำ
ผลกำไรให้เขาได้มากที่สุด.

ที่นี้สมมุติว่า ถ้าหากนายทุนผู้หนึ่งสามารถ
พบวิธีการผลิตแบบใหม่โดยการขยายการแบ่งงาน
มากขึ้น โดยการใช้และพัฒนาเครื่องจักรใหม่ ๆ,
โดยการใชพลังงานธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ
และได้กำไรมากขึ้น, ทั้งนี้โดยที่ไ้แรงงานจำนวน
เท่าเดิมแต่ได้ผลผลิตมากกว่าคู่แข่งของเขา เป็นต้น

สามารถผลิตผ้าลินิน 1 หลา โดยใช้เวลาของแรง
งานจำนวนหนึ่งเท่ากับคู่แข่งซึ่งผลิตผ้าลินิน ได้
ครึ่งหลา. นายทุนคนนี้จะทำอย่างไรต่อไป?

เขาอาจจะขายผ้าลินินในราคาเท่าเดิม; แต่
ว่านี่ไม่ใช่วิธีที่จะขับไล่ให้คู่แข่งต้องออก ไปจาก
ตลาด ซึ่งจะทำให้เขาขายสินค้าได้เพิ่มขึ้นแค
อย่างไร. นอกจากนั้นแล้วการที่เขาสามารถขยาย
การผลิตได้มากขึ้น ยิ่งทำให้เขามีความจำเป็นต้อง
ขยายตลาดเพิ่มขึ้น. การที่เขาบีบบังคับการผลิตที่มี
อำนาจเหนือกว่า ทำให้เขาสามารถขายสินค้าของ
เขาได้ถูกกว่า, ขณะเดียวกันมันก็บังคับให้เขาต้อง
ขายสินค้าให้ได้มากขึ้น, ต้องแย่งตลาดของคนอื่น
ดังนั้นนายทุนผู้หนึ่งก็จะต้องขายผ้าลินินในราคาที่ถูก
กว่าคู่แข่งของเขา.

อย่างไรก็ตาม นายทุนผู้หนึ่งจะไม่ขายผ้าลินิน
ของเขา 1 หลาในราคาเท่ากับผ้าลินินครึ่งหลาที่คู่แข่ง
ของเขาขาย, ทั้งที่ต้นทุนการผลิตผ้าลินิน
1 หลา ของเขาก็ไม่ได้สูงไปกว่าต้นทุนการผลิตผ้า
ครึ่งหลาของคู่แข่ง. เพราะถ้าเช่นนั้นแล้วเขาก็
ไม่ได้กำไรพิเศษอะไรขึ้นมา นอกจากได้ต้นทุน
การผลิตกลับคืนเท่านั้น. ถ้าเช่นนั้นเขาจะมีรายได้
เพิ่มขึ้นก็ต่อเมื่อใช้เงินทุนเพิ่มขึ้น, ไม่ใช่จากการ
ใช้ทุนของเขาให้มีประสิทธิภาพกว่าคู่แข่ง. ซึ่ง
ความจริงแล้ว เขาสามารถบรรลุถึงเป้าหมายใน
การขยายตลาดและเพิ่มกำไรได้ ถ้าเพียงแต่ลด
ราคาสินค้าของเขาให้ต่ำลงมากกว่าคู่แข่งเพียงไม่
กี่เปอร์เซ็นต์. เขาสามารถแย่งลูกค้ามาได้จำนวน
หนึ่งด้วยการขายต่ำกว่าราคา. ในประการสุดท้าย เรา

ต้องระลึกว่า ราคาของสินค้าในเวลาใดเวลาหนึ่ง จะขึ้นอยู่กับต้นทุนการผลิตเสมอ, ขึ้นอยู่กับว่าสินค้านั้น ๆ ขายในช่วงที่ธุรกิจเฟื่องฟูหรือซบเซา. เปอร์เซนต์ที่นายทุนผู้ใช้ปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพปัจจัยใหม่ ๆ จะขายผลิตภัณฑ์สูงกว่าต้นทุนที่แท้จริงของการผลิตของเขาเท่าไรนั้นจะขึ้นอยู่กับว่าราคาของผลิตภัณฑ์ในท้องตลาดเวลานั้น อยู่ต่ำหรือสูงกว่าต้นทุนการผลิตเดิมเท่าไร.

อย่างไรก็ตาม สถานะที่ได้เปรียบของนายทุนผู้หนึ่งจะคงอยู่ไม่ได้นาน; เพราะจะมีนายทุนคู่แข่งคนอื่น ๆ นำเครื่องจักรแบบใหม่มาใช้, ขยายการแบ่งงานให้ซับซ้อนขึ้นในทำนองเดียวกันหรือมากกว่า, ซึ่งการแข่งขันทำนองนี้จะทำให้ราคาสินค้าลดลง โดยไม่เพียงแต่จะลดลงต่ำกว่าต้นทุนการผลิตเดิมเท่านั้น แต่จะลดไปเรื่อยจนต่ำกว่าต้นทุนการผลิตใหม่ด้วย.

ดังนั้น บรรดานายทุนก็จะพบว่าตัวเองต่างก็อยู่ในสถานะใกล้เคียงกันเหมือนอย่างเมื่อก่อนที่ยังไม่มีการใช้ปัจจัยการผลิตใหม่ๆ, และหลังจากที่ปัจจัยการผลิตใหม่นี้ทำให้เขาเพิ่มผลผลิตได้ถึงเท่าตัวในราคาเดิม บัดนี้มันกำลังบังคับเขาต้องขายผลผลิตที่เพิ่มขึ้นเท่าตัวนั้น ในราคาที่ต่ำกว่าราคาเดิม บนพื้นฐานของต้นทุนการผลิตอันใหม่นี้ นายทุนก็ต้องหันหน้าแข่งขันกันต่อไปอีก. ดังนั้น ก็จะมีการแบ่งงานกันซับซ้อนขึ้น, การใช้เครื่องจักรมากยิ่งขึ้น, ขยายขอบเขตของการธุรกิจการ

แบ่งงานและเครื่องจักรเพิ่มขึ้น, และการแข่งขันกันก็ยิ่งก่อให้เกิดผลทำนองนี้ต่อไปเรื่อย ๆ.

ด้วยแนวโน้มเช่นนี้ เราก็จะเห็นได้ชัดว่าแบบวิธีแห่งการผลิต (mode of production) และปัจจัยการผลิตจะถูกเปลี่ยนแปลง, ถูกปฏิวัติอยู่ตลอดเวลาอย่างไร, ทำให้การแบ่งงานจึงจำเป็นต้องตามมาด้วยการแบ่งงานที่สลับซับซ้อนยิ่งขึ้นไปอีก, ทำให้การประยุกต์ใช้เครื่องจักร จึงตามมาด้วยการประยุกต์ใช้เครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไปอีก. ทำให้การผลิตขนาดใหญ่จึงตามมาด้วยการผลิตขนาดใหญ่ยิ่งขึ้นไปอีก.

นี่คือกฎ ซึ่งทำให้การผลิตแบบนายทุนขยายตัวขึ้นจากเดิมครั้งแล้วครั้งเล่า, และเป็นกฎที่บังคับให้ทุนต้องเสริมสร้างพลังการผลิตของแรงงานให้สูงขึ้น, เนื่องจากทุนบังคับว่าต้องคอยเสริมสร้างพลังการผลิต เจ้ากฎนี้ก็จะไม่ยอมให้ทุนหยุดพัก และมีแต่จะพุกกระอกลใส่หูมันอยู่ตลอดเวลาว่า "ให้ผลิตต่อไป ผลิตต่อไป"

กฎนี้ ก็ไม่ใช่อะไรอื่น นอกไปจาก ความจริงที่ว่าภายใต้การผ่นพวนของวัฏจักรธุรกิจ การแข่งขันจะทำให้ราคาของสินค้าลดลงสู่ระดับต้นทุนการผลิตจนได้.

ไม่ว่านายทุนจะนำปัจจัยการผลิตชนิดใหม่ที่มีประสิทธิภาพเพียงใดมาใช้, การแข่งขันจะทำให้ปัจจัยการผลิตใหม่นี้เป็นที่รู้จักและใช้กันทั่วไป และเมื่อนายทุนไหนๆต่างก็ใช้แล้ว, นายทุนจะใช้นายทุนของเขาให้ทำกำไรมากขึ้นอีกได้ก็ต่อเมื่อเขาต้องขายสินค้าในราคาเดียวกันได้เพิ่มขึ้นสิบ ยี่สิบ หรือ

ร้อยเท่าของสินค้าที่เขาเคยขายได้, แต่เนื่องจากเขาอาจต้องขายสินค้าให้ได้มากกว่าเดิมถึงพันเท่า เพื่อที่จะหารายได้ชดเชยราคาขายที่ต่ำลง, เนื่องจากเขาจำเป็นต้องซื้อของให้ได้มากขึ้น ไม่ใช่เพียงเพื่อจะทำกำไรเพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่เพื่อที่จะให้คุ้มกับต้นทุนการผลิต (แบบที่สลบับซันซัน-ผู้แปล) ทั้งหมดคล้าย—ดังนั้น เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตเองจึงต้องมีราคาแพงขึ้น แพงขึ้น—และเนื่องจากการขายแบบทุ่มตลาดได้กลายเป็นเรื่องซึ่งหมายถึงความอยู่รอดหรือความล้มจม ไม่แต่เพียงสำหรับเขาเท่านั้น แต่หมายถึงสำหรับคู่แข่งของเขาด้วย, การแข่งขันกันจึงต้องเริ่มขึ้นอีก และยังแข่งขันกันเข้มข้นขึ้นเท่าไร ก็จะมีการลงทุนคิดค้นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเท่านั้น ดังนั้น การแบ่งงานและการประยุกต์ใช้เครื่องจักรจึงมีแค่ว่าจะขยายตัวไปสู่ขอบเขตการผลิตที่ใหญ่ยิ่งขึ้น ใหญ่ยิ่งขึ้น จนไม่อาจประมาณได้

ไม่ว่าปัจจัยการผลิตที่นายทุนนำมาใช้ จะมีอำนาจเพียงไร, การแข่งขันก็จะแย่งชิงผลอันอุดมของอำนาจดังกล่าวนี้ด้วยการทำให้ราคาของสินค้าลดลงมาอยู่ที่ระดับต้นทุนการผลิตจนได้, ด้วยการทำให้สินค้ามีราคาถูกลง—การสนองสินค้าออกไปสู่ตลาดจำนวนมากขึ้นในราคาคงเดิม—เป็นกฎที่ตามมาจากการที่ต้นทุนการผลิตลดลง นั่นก็คือแรงงานเท่าเดิมสามารถผลิตสินค้าได้มากกว่าเดิม, ดังนั้น ในที่สุดแล้วพวกนายทุนก็ไม่ได้ชัยชนะอะไรจากความเพียรพยายามของตน นอกจากต้องสนอง

สินค้าออกไปสู่ตลาดมากขึ้นโดยที่เวลาการทำงานคงเดิม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ในที่สุดนายทุนจะพบว่าตัวเองอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบากมากขึ้นในการที่จะเพิ่มพูนมูลค่าทุนของตัวเอง, ดังนั้น ขณะที่การแข่งขันยังผลักดันให้เขาทำไปตามกฎว่าด้วยต้นทุนการผลิตตลอดเวลา และอาวุธทุกชนิดที่เขาใช้ทำร้ายคู่แข่งได้ย้อนกลับมาทำร้ายเขาเองนี้, นายทุนจำเป็นต้องพยายามหาทางขึ้นหน้าคู่แข่งคนอื่นต่อไป ด้วยการหาทางนำเครื่องจักรใหม่ ๆ ที่มีราคาแพงขึ้นมาใช้อย่างไม่หยุดยั้ง, ด้วยการแก้ระบบการแบ่งงานให้สลบับซันซันมากขึ้นเพื่อที่จะหาทางผลิตให้มีต้นทุนการผลิต (ต่อหน่วย) ต่ำลงอยู่เรื่อย ๆ มากกว่าที่จะนั่งคอยให้คู่แข่งคนอื่น ๆ ล้าหน้าไปจนปัจจัยการผลิตของตนล้าสมัย.

ถ้าหากเราพิจารณาถึงการแข่งขันกันอย่างบ้าคลั่งทำนองนี้ในศตวรรษที่สิบเก้า, เราจะเข้าใจได้ว่า ความเจริญเติบโต, การสะสมและการเพิ่มพูน จะยังผลให้เกิดการขยายตัวของระบบการแบ่งงาน, การประยุกต์ใช้เครื่องจักรใหม่ ๆ พัฒนาเครื่องเก่าให้สมบูรณ์ ขยายการผลิตไปสู่ระดับที่ยิ่งใหญ่ขึ้นอย่างรีบเร่งได้อย่างไร.

แต่สถานการณ์เหล่านี้, ซึ่งแยกไม่ออกจากความเจริญเติบโตของทุนที่ออกผล จะมีผลกระทบต่อกำไรอย่างไรเล่า ?

การแบ่งงานสลบับซันซันยิ่งขึ้น ทำให้คนงานคนหนึ่งสามารถทำงานได้เท่ากับคนงานสมัยก่อนห้าคน, สิบคน, หรือยี่สิบคนได้; ดังนั้นจึงทำให้มีการแข่งขันกันระหว่างคนงานเพิ่มขึ้นเป็น

ห้าห้า สิบห้าและยี่สิบห้า. คนงานไม่ได้เพียงแค่แข่งขันกันและกันโดยแต่ละคนเสนอขายตัวเองถูกกว่าคนอื่นเท่านั้น; เขายังแข่งขันกันโดยการที่คนหนึ่งไปทำงานของคนห้าคน หรือสิบคน หรือยี่สิบคนอีกด้วย; การแบ่งงานซึ่งนำมาโดยทุนและขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ จะบังคับให้คนงานต้องแข่งขันกันเองในทำนองนี้.

นอกจากนี้ เมื่อการแบ่งงานได้เพิ่มขึ้น, แรงงานจะถูกใช้ให้ทำงานเฉพาะอย่างแบบง่าย ๆ มากขึ้น. ฝีมือหรือความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษของคนงานจะหมดความหมาย. เขาจะถูกทำให้เป็นกำลังผลิตที่ทำงานง่าย ๆ ซ้ำซาก โดยไม่ต้องใช้กำลังหรือสติปัญญามากนัก. แรงงานของเขากลายเป็นแรงงานชนิดที่ใครก็อาจมาทำแทนได้. ดังนั้น เขาจึงมีคู่แข่งจำนวนมาก (ในตลาดแรงงาน—ผู้แปล) นอกจากนี้แล้วเรายังขอเตือนท่านผู้อ่านได้โปรดระลึกด้วยว่ายังมีการทำงานถูกทำให้ง่ายและเรียนรู้ได้ง่ายเพียงใด, ต้นทุนการผลิตที่จะใช้ควบคุมแรงงานก็ยิ่งลดลง, ดังนั้นค่าจ้างก็จะต่ำลง, เพราะค่าจ้างก็เช่นเดียวกับราคาสินค้าอื่น ๆ ที่ถูกกำหนดโดยต้นทุนการผลิต.

ดังนั้น แรงงานจึงมีแต่จะไม่พอใจ, มีแต่จะเกลียดชังมากขึ้น เมื่อการแข่งขันเพิ่มขึ้นและค่าจ้างลดลง. คนงานพยายามที่จะรักษารายได้ของเขาไว้ด้วยการทำงานหนักขึ้น, ไม่ว่าจะโดยการทำงานมากขึ้นหรือทำงานให้ได้ผลผลิตมากขึ้นในเวลาเท่าเดิม. ความต้องการที่จะบริโภคสินค้าเพิ่มขึ้น ผลักดันให้คนงานไปช่วยส่งเสริมเจ้าการ

แบ่งงานที่ชั่วร้ายนั้น. ผลของมันก็คือ ยิ่งเขาทำงานมากขึ้น เขาก็ยิ่งได้ค่าจ้างลดลง, และจากเหตุผลง่าย ๆ ที่ว่า เขาต้องแข่งขันกับเพื่อนคนงานด้วยกัน จึงทำให้มีคู่แข่งซึ่งต่างก็เสนอตัวเข้ารับค่าจ้างที่ต่ำเช่นเดียวกับเขามากมาย, ดังนั้นในท้ายที่สุดแล้วก็เท่ากับว่า เขาก็ต้องมาแข่งขันกับตัวเอง ในฐานะที่เขาเป็นสมาชิกคนหนึ่งของคนงาน.

เครื่องจักรก็นำมาซึ่งผลอย่างเดียวกัน อย่างขนานใหญ่กว่าด้วย, เพราะเครื่องจักรทำให้นายทุนสามารถจ้างคนงานไร้ฝีมือแทนคนงานที่มีฝีมือ, สามารถจ้างผู้หญิงแทนผู้ชาย, จ้างเด็กแทนผู้ใหญ่. (เพื่อที่จะได้จ่ายค่าจ้างถูกลง—ผู้แปล) มันนำมาซึ่งผลอย่างเดียวกัน, นับตั้งแต่เมื่อมีการนำเครื่องจักรมาใช้ใหม่ๆ, ด้วยการขับไล่คนงานออกไปจากโรงงานเป็นจำนวนมาก และต่อมาเมื่อมีการพัฒนาปรับปรุงเครื่องจักรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คนงานก็จะถูกขับไล่ออกไปอีกกระลอก. เราได้วาดภาพอย่างคร่าว ๆ ให้เห็นแล้ว พวกนายทุนทำสงครามอุตสาหกรรมกันอย่างไร; สงครามนี้มีลักษณะแปลกตรงที่การจะเอาชนะกันมักขึ้นอยู่กับ การปลดกองทัพออกมาก กว่าที่จะรับคนงานเข้า. นายพลของกองทัพ คือ นายทุน ค้างสู้รบกันด้วยการต่างฝ่ายต่างพยายามปลดทหารอุตสาหกรรมของตน.

เป็นความจริงที่นักเศรษฐศาสตร์บอกกับเราว่า คนงานที่ถูกปลดจากงานเพราะเครื่องจักรได้เข้ามาแทนที่เหล่านี้ จะหางานสาขาใหม่ทำได้.

ต้องใช้ชีวิตของแรงงานถึง 4 คน เพื่อที่จะหา รายได้สำหรับเลี้ยงครอบครัววงงานครอบครัวหนึ่ง

เราอาจจะสรุปที่กล่าวมาทั้งหมด ได้ดังนี้ :
ยิ่งทุนที่ออกผลเติบโต, ก็จะมีการแบ่งงานและ มีการประยุกต์ใช้เครื่องจักรมากขึ้น. ยิ่งการแบ่ง งานและการประยุกต์ใช้เครื่องจักรขยายตัว, ก็จะมี การแข่งขันกันระหว่างคนงานเพิ่มขึ้น และค่าจ้างของพวกเขาก็จะยิ่งลดลง.

นอกจากนี้แล้ว, ชนชั้นคนงานยังจะได้พวก ชนชั้นสูงบางส่วนลงมาเป็นพวกด้วย; พวกนี้ก็ได้ แก่พวกนักอุตสาหกรรมขนาดเล็ก, ผู้มีทรัพย์สิน ขนาดย่อม ซึ่งพ่ายแพ้การแข่งขันและฐานะตกต่ำ ลงมาไม่ต่างกว่าพวกคนงาน. ดังนั้นจำนวนคนที่ ต้องการงานจึงมีแต่มากขึ้น ขณะที่นายทุนผู้จ้าง งานมีน้อยลง.

การที่นักอุตสาหกรรมขนาดเล็กไม่สามารถ เอาชนะในการแข่งขันได้, เจียนไซแรก ๆ ก็คือ การที่การผลิตต้องเป็นขนาดใหญ่ขึ้นใหญ่ขึ้น กล่าว อีกนัยหนึ่งก็คือ คนที่จะอยู่ได้ต้องเป็นนักอุตสาหกรรม ขนาดใหญ่เท่านั้น นักอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ย่อมไม่มีความหมายอีกต่อไป.

เนื่องจากดอกเบี้ยจะค่าลงไปในอัตราเดียวกับ ที่ทุนเจริญเติบโต, ดังนั้น ผู้มีทรัพย์สินขนาดเล็ก ย่อม จึงไม่สามารถอยู่ได้ด้วยดอกเบี้ยอีกต่อไป หากต้อง กระโจนเข้าไปในกิจการอุตสาหกรรม, ซึ่งผลคือ มาคือเท่ากับเพิ่มจำนวนนักอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ย่อม ซึ่งนับวันจะประสบความทายนะ และต้องกลายมา เป็นชนชั้นผู้ไร้สมบัติในที่สุด—สิ่งนี้สามารถเห็นได้ ชัดโดยไม่ต้องอธิบายต่อไป.

ในท้ายที่สุด เนื่องจากนายทุนถูกบังคับด้วย กลไกการแข่งขันที่เราได้อธิบายมาข้างต้น ให้ต้อง กอบโกยประโยชน์จากปัจจัยการผลิตอย่างขนาด ใหญ่ และลงทุนลงแรงทุกเมื่อเพื่อให้บรรลุถึงจุด มุ่งหมายนี้, จึงมีแนวโน้มจะทำให้เกิดภาวะวิกฤติ- การณ์ทางอุตสาหกรรม กล่าวคือ ผลผลิตขึ้นมาได้ เกินขายออกไม่ได้ ซึ่งการที่จะให้ระบบการค้าอยู่ ในความสมดุลได้ต่อไป ก็หมายถึงจะต้องมีการ เสียสละด้วยการทำลายความมั่งคั่ง, ทำลายสินค้า บางส่วนหรือแม้แต่พลังการผลิต. (เพื่อรักษาระดับ ราคาไว้ไม่ให้ต่ำเกินไป—ผู้แปล) ภาวะวิกฤติการณ์ เช่นนี้จะเกิดบ่อยขึ้นและรุนแรงขึ้น, เพราะว่า เมื่อมีการผลิตสินค้ามากขึ้น, มีความต้องการขยาย ตลาดมากขึ้น, ตลาดโลกก็จะหดตัวลง มีตลาดใหม่ๆ สำหรับให้ซุกซิดเหลือน้อยลงทุกที ๆ หลังจากวิกฤติ- การณ์ครั้งแล้วครั้งเล่า.

ดังนั้นเราจึงเห็นแล้วว่า : ถ้าทุนเติบโตขึ้น อย่างรวดเร็ว, การแข่งขันกันระหว่างคนงานก็จะ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วกว่าจนไม่อาจจะเปรียบเทียบได้, นั่น ก็คือ ปัจจัยการจ้างงาน, ปัจจัยการยังชีพ ของคน งานจะลดลง เป็นสัดส่วนในทางตรงข้ามกัน, แม้ กระนั้นก็ตาม, ในช่วงที่ทุนเจริญเติบโตก็เป็นช่วง ที่ดีที่สุดสำหรับแรงงานรับจ้าง.

คำบรรยายโดย มาร์กซ์

14-30 ธันวาคม 1847

พิมพ์ครั้งแรกใน Neue Rheinische Zeitung

ฉบับ 5-8 และ 11 ปี 1849;

พิมพ์แยกเป็นเล่มต่างหาก เขียนคำนำและตรวจ- แก้ไขโดย เองเงิลส์ ในเบอร์ลิน ปี 1891.